

УДК 94(477+430)
DOI <https://doi.org/10.32838/2663-5984/2021/3.35>

Мельничук О.В.

Академія рекреаційних технологій і права

Марківська Л.Л.

Академія рекреаційних технологій і права

Сірук Н.М.

Академія рекреаційних технологій і права

НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКЕ МЕДІЙНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В 1990-Х РР. – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

У статті розглядається співпраця Німеччини та України в галузі засобів масової інформації впродовж 90-х рр. ХХ ст. – на початку ХХІ ст. Метою роботи є дослідження форм та напрямів співробітництва в цій сфері. Автор дійшов висновків, що німецько-українські медійні зв'язки розвиваються у формі обміну інформаційними та архівними матеріалами і підготовки спеціальних телерадіопрограм, співробітництва в освітній та науковій галузі, у формі перекладу та публікації навчальних та науково-практичних видань у масмедійній сфері та з історії німецько-українських взаємин. Взаємодія між країнами відбувається в рамках виставкових та фестивалів медійних заходів, відзначення високого рівня професіоналізму кореспондентів у рамках міжнародних програм нагород тощо. Традиційно такі ініціативи підтримують німецькі та українські державні структури, культурні й громадські організації. Спостерігається збільшення кількості спільних німецько-українських медіапроектів упродовж досліджуваного періоду. З початку 2000-х рр. співпраця між країнами виходить на якісно новий рівень у сфері теле- та радіомовлення, друкованих засобів масової інформації. У статті відзначено важливість вивчення Україною німецького досвіду роботи ЗМІ з міжнародною спільнотою та побудови іміджу країни на світовій арені. Особливо гостро ця проблема постала у зв'язку з гібридною агресією Росії проти України. Посилення співпраці між засобами масової інформації обох держав, пошук нових форм взаємодії, зростання присутності українських масмедіа в Німеччині має виняткове значення для України з точки зору протистояння гібридній агресії Росії на сучасному етапі. Співпраця Німеччини та України в галузі ЗМІ характеризується наявністю низки успішних і перспективних проектів. Водночас у дослідженні окреслено основні напрями покращення взаємовигідної співпраці між українськими та німецькими фахівцями у сфері масмедіа.

Ключові слова: Німеччина, Україна, масмедіа, співробітництво, засоби масової інформації, спільні проекти.

Постановка проблеми. В умовах інформаційних протистоянь між державами великий вплив здійснюють засоби масової інформації (далі – ЗМІ). Саме масмедіа здатні створити як позитивний імідж країни у світі, так і негативне уявлення про державу на міжнародній арені. На сучасному етапі співпраця Німеччини та України в галузі засобів масової інформації набуває особливої ваги. Позитивний німецький досвід діяльності ЗМІ всередині країни та за її межами, а також успішна співпраця зі світовою громадськістю та закордонними масмедіа потребують ґрунтовного вивчення і використання в українському вимірі. Дана проблематика актуалізується й у зв'язку з російською агресивною політикою на Сході Укра-

їни, інформаційними атаками та активною пропагандою РФ у європейських країнах, в т. ч. в Німеччині. Необхідність посилення співробітництва між медійними інституціями ФРН та України, популяризації об'єктивних відомостей про українську державність та культуру в європейському інформаційному середовищі має виняткове значення для України з точки зору протистояння гібридній агресії Росії на сучасному етапі. Актуальним є й окреслення основних напрямів поліпшення співробітництва між представниками обох країн у медійній галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналітичні матеріали У. Делікатної [11], Т. Карпенко [12], В. Медяного [14], Д. Пьорцгена [23]

висвітлювали якісні та кількісні показники публікацій про Україну в закордонній пресі, в т. ч. німецькій. О. Орехова [19] досліджувала особливості друкованих масмедіа Німеччини в 1990-х – поч. 2000-х рр. Наукові розвідки щодо впливу російської пропаганди на уявлення про Україну в Німеччині здійснили О. Ковач [13], Є. Тейзе [24]. Частково дана проблематика вивчалася О. Опанасенко [18] та І. Тюрменко [26], Д. Штюдемманом [29], Н. Яблоновською [30]. Проте узагальнюючі праці з історії німецько-українських контактів у сфері ЗМІ в сучасній науці відсутні.

Постановка завдання. Мета роботи полягає в розкритті змісту та особливостей співпраці між Федеративною республікою Німеччина та Україною в галузі масмедіа впродовж 90-х рр. ХХ ст. – на початку ХХІ ст.

Виклад основного матеріалу дослідження. Невід’ємною складовою компонентою гуманітарного співробітництва Німеччини та України є взаємини у сфері засобів масової інформації. На державному рівні суб’єктами співпраці з боку Української держави є Державний комітет телебачення та радіомовлення України, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення. Водночас у сучасній Німеччині відсутні аналоги таких державних структур, як в Україні, які б контролювали дотримання на федеральному рівні відповідного законодавства в цій сфері й т.п. Власне регулювання діяльності ЗМІ в Німеччині на законодавчому рівні здійснюється земельними парламентами. Відповідальним на федеральному рівні за державну політику в галузі масмедіа є Федеральне відомство преси та інформації. Водночас дане відомство не є контролюючою чи регулюючою структурою у сфері ЗМІ [2, арк. 34; 3, арк. 42; 19, с. 26].

Серед інших державних структур інформаційно-роз’яснювальну діяльність здійснюють Посольства України та Німеччини. Окрім організації інформаційних та аналітичних матеріалів, ці інституції допомагали започатковувати співпрацю між масмедіа обох країн, влаштовували зустрічі репортерів із політичною та культурною елітою тощо [10, арк. 2–3].

Співробітництво між обома країнами здійснювалося згідно з низкою укладених угод, зокрема: Угодою про культурне співробітництво від 1993 р. (стаття 9 передбачала взаємодію у сфері обміну телерадіоматеріалами, кіно та аудіоматеріалами, співробітництво між відповідними інституціями обох держав у інформаційній галузі тощо); Угодою про співробітництво між Державним комітетом

телебачення та радіомовлення України та Другим каналом німецького телебачення (ZDF) від 1996 р. (договором передбачався взаємообмін телевізійними та архівними матеріалами) [8, арк. 111].

Окремим напрямом телевізійної співпраці між обома країнами є підготовка та зйомка теле-репортажів за кордоном та подальший обмін відеоматеріалами. Такий вид взаємодії особливо активно розвивався з початку 2000-х рр. Наприклад, у 2000 р. телевізійна компанія «Нова мова» за сприяння Федерального відомства преси ФРН отримала відеоматеріали для одного із сюжетів програми «Обличчя світу», присвяченого німецькому канцлеру Г. Шредеру [8, арк. 111]. У 2003 р. в авторській програмі О. Марченко «Імена» (Перший Національний телеканал України) трансливалися спеціально створені епізоди, присвячені ректору Українського вільного університету Л. Рудницькому та Отто фон Габсбургу [1, арк. 132]. Цікавим став досвід підготовки відеорепортажів, ініційований у 2003 р. телеканалом «SFB» (ФРН). Суть та особливості експерименту полягали в тому, що журналісти розповідали про історію та сучасність німецько-українських взаємин у пасажирському потязі, маршрут якого пролягав зі столиці Німеччини до столиці України (Берлін–Київ) [4, арк. 121].

Із середини 2000-х рр. співпраця між країнами виходить на якісно новий рівень. Це було зумовлено необхідністю подолати проблему необізнаності фахівців у сфері телебачення з обох країн про Україну і ФРН, насамперед через популяризацію власних аудіовідеодоробків за кордоном. За ініціатииви німецької сторони, а саме компанії «Mitteldeutscher Rundfunk» (MDR), розпочато співпрацю з Національною телекомпанією України. Першим кроком на шляху взаємин стало проведення Тижнів німецького телебачення на Першому телеканалі України (2007). [17]. У 2010 р. згадані вище організації уклали угоду про співпрацю [21], згідно з якою такі заходи мали відбуватися регулярно. Так, у 2011 р. у рамках Тижнів німецького телебачення здійснювався показ німецьких кінофільмів «Незаплямована репутація», «Третій рівень», «Безвихідь», «Хайніх» та ін. [25]. У рамках третього Тижня німецького кіно (2014) українські глядачі мали змогу ознайомитися з відеодоробками «Прорив у невідоме», «У серці Балкан...», «Місце злочину», «Карл-супергерой» та ін. Відзначимо, що компанією MDR увесь контент українській стороні було надано безкоштовно, а також здійснено дубляж фільмів українською мовою [22].

Співпраця між обома країнами здійснюється й у галузі радіомовлення. Вітчизняні радіостанції отримують записи програм від німецьких регіональних радіоустанов, а також матеріали від Федерального відомства преси та інформації. З іншого боку, часто транслюються програми про Україну та її культуру на хвилях німецьких радіостанцій [8, арк. 111].

Про зацікавленість у співпраці з Україною в інформаційній галузі засвідчує ініціатива ФРН відкриття української редакції федеральної радіостанції «Deutsche Welle» («Німецька хвиля»). Остання популяризує німецьку культуру, транслює програми політичного, економічного та історичного характеру про Німеччину за кордоном. Діалог з іноземною спільнотою «Німецька хвиля» підтримує й через власний вебсайт www.dwelle.de. [3, арк. 37; 5, арк. 43].

Водночас із боку України подібних акцій не було запропоновано. Проте співробітництво обох країн у цьому напрямі здійснювалося й в інших формах. Наприклад, на хвилях берлінського «Джаз-радіо» за підтримки державних інституцій України проведено тиждень української культури та музики (лютий 2001 р.) [2, арк. 55]. Результативною була співпраця між Національною телекомпанією України та Баварським радіо (з 1999 р.) [7, арк. 138]. Репортери німецької радіостанції неодноразово працювали в Україні з метою збору необхідних матеріалів про Україну. Зокрема, в липні 2003 р. журналісти Баварського радіо готували в Києві матеріали про взаємини українських та німецьких католицьких громад, освітнє співробітництво теологічних закладів обох держав тощо [4, арк. 52].

Винятковим став і досвід спільної роботи репортерів радіостанцій «RadiJoJo» (Берлін) та «Молоде радіо» (Київ). У 2006 р. вони заснували проект про молодіжне, соціальне життя, культурні й музичні здобутки українців та німців, який отримав назву «Історія, яку ми живемо». Трансляція програми розпочалася з початку 2007 р. на хвилях обох радіостанцій [16]. Неодноразово програми, присвячені українській тематиці, популяризувалися в ефірі німецьких радіостанцій «Дойчланд-функ», «Радіо Саар», «Міттельдойчер рундфунк», «Дойчландрадіо» та ін. [2, арк. 27; 10, арк. 4].

Важливим для України є закордонний досвід роботи ЗМІ з міжнародною спільнотою та побудова іміджу країни на світовій арені. Особливо гостро ця проблема постала у зв'язку з гібридною агресією Росії проти України. Тому, відповідно, для українських ЗМІ необхідним стало інформу-

вання про поточний стан справ в Україні не лише української діаспори, а й міжнародної громадськості загалом. Одним із кроків для вирішення низки питань інформаційної галузі стало налагодження співпраці українських та закордонних установ. У Німеччині серед іншомовних масмедіа найкращий досвід демонструє «Deutsche Welle», застосовуючи, окрім традиційних форм мовлення, Інтернет-мережу [12]. У 2014 р. укладено Меморандум про співробітництво між ДТРК «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення»» (канал УТР) та «Deutsche Welle». У документі передбачалися такі форми співпраці, як спільне виробництво проектів на телебаченні та в Інтернет-мережі та підвищення кваліфікації українських репортерів на базі УТР і «Deutsche Welle» [28].

Окреме місце в німецько-українській співпраці займають друковані масмедіа. Низка часописів обох країн («Молодь України», «Людина і політика», «Suddeutsche Zeitung», «Die Zeit», «Woche», «Focus», «Spiegel» та ін.) вміщувала інформацію політичного, економічного та культурного спрямування, яка стосувалася як окремо кожної держави, так і їхньої співпраці в різних галузях [29, с. 495]. На сучасному етапі окреме значення мають діаспорні періодичні видання, спеціалізовані публікації наукових та культурних об'єднань. Українська меншина в Німеччині публікує актуальну інформацію на сторінках видань «Християнський голос», «Соборність», «Зерна» тощо [2, арк. 39]. Культурне життя німців в Україні висвітлюється в газетах «Hoffnung» («Надія»), «Фокус Німеччина–Крим», «Дойче канал» [30, с. 73], «Deutsche Zentrale Zeitung» [26, с. 354]. Українська тематика неодноразово публікувалася на інтернет-сторінках ЗМІ України і ФРН («Stuttgarter Zeitung», «Badische Zeitung», «Hannoversche Allgemeine») [11].

З другої половини 1990-х рр. починають видаватися спеціальні видання, присвячені виключно німецько-українській співпраці. Першими такими часописами стали: «Deutschland» (упродовж 1995–2004 рр. включав додаток, який висвітлював українсько-німецькі взаємини [2, арк. 73]; «Діалог. Історія, політика, економіка» (двостороннім відносинам присвячений № 1 за 2000 р.) [9, арк. 2]; «Німецько-український огляд» («Deutsch-Ukrainische Rundschau») (2000–2003 рр.) [6, арк. 5; 18, с. 71].

Зацікавленість німецьких масмедіа Україною залишається незмінною. Українська проблематика час від часу привертає увагу закордонної

преси переважно гучними подіями (анексія півострова Крим, збройний конфлікт на Донбасі тощо) [14; 23]. Сьогодні фахівці стверджують про поверховість і фрагментарність уявлень про Українську державу за кордоном, а також здебільшого негативний характер публікованих матеріалів у ЗМІ. Відповідно й публікації з української тематики мають сенсаційний характер і не завжди відповідають дійсності [15, с. 3, 6]. Великий вплив на висвітлення ситуації в Україні закордонними масмедіа, в т. ч. німецькими, має використання застарілого принципу «Russia first» («Росія передусім») [23]. Водночас на державному рівні та й у ЗМІ ФРН Україну дотепер ототожнюють із колишньою радянською республікою [24]. Проблемними аспектами у висвітленні німецько-української співпраці є об'єктивність масмедіа, відсутність високопрофесійних репортерів на місцях (іноді – отримання матеріалів «із третіх вуст», часто – проросійськи налаштованими особами, що призводить до спотворення інформації) [23]. Німецька преса зазначала, що з початком російсько-української війни 2014 р. коментарі німецької політичної еліти й інших фахівців засвідчили про відсутність будь-яких знань з даної проблеми, й надалі це дозволило російській пропаганді поширити негативне уявлення про Україну у ФРН [13]. Об'єктивно Україна має низку проблем (девіантні прояви політичної культури, економічна криза тощо), які, потрапляючи в поле зору ЗМІ, нівелюють позитивний український досвід та основні здобутки держави в культурі, мистецтві, спорті й інших галузях [27].

Співпраця ФРН та України здійснюється через участь представників обох країн у масмедійних виставкових заходах, освітній обмін фахівцями в галузі ЗМІ. Позитивним прикладом співробітництва обох держав стало створення у 2000 р. німецько-української установи – Академії української преси, зразком для розбудови якої було вибрано аналогічну Мюнхенську академію. Українсько-німецька співпраця є плідною у видавничій та перекладацькій сфері, традиційно спільно здійснюється підготовка навчальних матеріалів для працівників у сфері ЗМІ. Особливо активно в цьому напрямі стала робота Бібліотеки масової комунікації та медіаосвіти при згаданій вище Академії в Києві. Зокрема, за її участю щорічно здійснюється переклад та публікація одного німецькомовного підручника для майбутніх репортерів в Україні, а також науково-практичних матеріалів українською мовою в згаданій сфері [20, с. 35].

Взаємна зацікавленість у професійній журналістській діяльності виявляється й у міжнародних нагородах та відзнаках представників ЗМІ України й Німеччини. Так, премію «Вільна преса Східної Європи» ім. Г. Буцеріуса за незалежну репортерську діяльність отримали львівські часописи «Високий замок» (2002), «Експрес» (2003) та ін. [1, арк. 117]. У 2015 р. німецьку журналістку «Deutschlandfunk» З. Адлер було відзначено за об'єктивність публікацій про події в Україні нагородою ім. К.-Г. Флаха [31].

Висновки. Таким чином, сфера масмедіа посідає окреме місце в культурній співпраці Німеччини та України. Формами взаємин між країнами в цій сфері є обмін інформаційними та архівними матеріалами і підготовка спеціальних телерадіопрограм, співробітництво в освітній та науковій галузі, переклад і публікація навчальних та науково-практичних видань у масмедійній сфері, взаємодія в межах медійних виставкових та фестивальних заходів, відзначення високого рівня професіоналізму в рамках міжнародних програм нагород тощо. Новий рівень взаємин між країнами засвідчила поява спеціалізованих публікацій, присвячених українсько-німецьким відносинам. З початку 2000-х рр. співпраця між країнами виходить на якісно новий рівень у сфері теле- та радіомовлення, друкованих ЗМІ. Це було зумовлено необхідністю подолати проблему необізнаності фахівців у сфері масмедіа з обох країн про Україну та ФРН, насамперед через популяризацію власних доробків за кордоном.

Медіаспівпраця Німеччини та України характеризується наявністю низки успішних та перспективних проєктів. Водночас убачається наявність ресурсів для більш результативної взаємовигідної співпраці між українськими та німецькими фахівцями у сфері масмедіа. Нетривала, проте результативна практика підготовки спеціалізованих тематичних публікацій з історії відносин України й Німеччини повинна бути відроджена на сучасному етапі. Поширення таких матеріалів в обох країнах сприятиме не лише зростанню обізнаності про спільну історію світової громадськості, працівників ЗМІ та державних структур, а й підготовці об'єктивних повідомлень про Україну та Німеччину і формуванню позитивного іміджу країн за кордоном. Окрім поширення неупереджених публікацій про українсько-німецькі взаємини, у друкованих виданнях слід створювати відповідні матеріали та популяризувати їх і в теле- та радіофері обох держав. Варто збільшити вагу інтернет-ресур-

сів (через доступність і відносно дешевизну) для поширення інформаційних матеріалів про історію і сучасність українського та німецького народів. З огляду на наявність низки проблем у висвітленні поточних подій кореспондентами слід активізувати взаємообмін журналістами для більш глибокого ознайомлення з особливостями країни, про яку готуються публікації, постійно

підвищувати кваліфікацію репортерів за кордоном. З огляду на вищезазначене та задля поліпшення двосторонньої взаємодії слід розширювати контакти між німецькими та українськими масмедіа. Якісне покращення співпраці ЗМІ України та Німеччини є необхідною складовою частиною протистояння нашої країни гібридній агресії Російської Федерації.

Список літератури:

1. Галузевий державний архів Міністерства закордонних справ України (далі – ГДА МЗС України). Ф. 8. Оп. 198. Індекс 040. Інформаційні матеріали (16 січня – 26 грудня 2003 р.). 277 арк.
2. ГДА МЗС України. Ф. 8. Оп. 198. Індекс 170. Засоби масової інформації (загальне) (22 січня – 29 грудня 2001 р.). 80 арк.
3. ГДА МЗС України. Ф. 8. Оп. 198. Індекс 170. Засоби масової інформації (18 січня – 12 грудня 2002 р.). 47 арк.
4. ГДА МЗС України. Ф. 8. Оп. 198. Індекс 170. Засоби масової інформації (4 січня – 21 грудня 2003 р.). 170 арк.
5. ГДА МЗС України. Ф. 8. Оп. 198. Індекс 177. Аналітично-інформаційна робота (15 січня – 9 квітня 2002 р.). Т. 1. 111 арк.
6. ГДА МЗС України. Ф. 8. Оп. 198. Індекс 177. Аналітично-інформаційна робота (10 квітня – 31 травня 2002 р.). Т. 2. 131 арк.
7. ГДА МЗС України. Ф. 8. Оп. 19. Індекс 800. Питання культурних зв'язків з закордоном (24 лютого – 19 листопада 1999 р.). 193 арк.
8. ГДА МЗС України. Ф. 8. Оп. 198. Індекс 800. Питання культурних зв'язків з закордоном (12 січня – 27 липня 2000 р.) Т. 1. 138 арк.
9. ГДА МЗС України. Ф. 8. Оп. 198. Індекс 800. Питання культурних зв'язків з закордоном (15 січня – 12 грудня 2001 р.). 156 арк.
10. ГДА МЗС України. Ф. 8. Оп. 198. Спр. 60. Звіти і плани Посольства України у ФРН та відгуки на них (24 січня – 16 вересня 1994 р.). 130 арк.
11. Делікатна У. Події в Україні призвели до кризи журналістики в Німеччині. *Погляд*. 2015. 3 черв. URL: <https://poglyad.ua/podiyi-v-ukrayini>
12. Карпенко Т. На «хвилі» досвіду. *Україна молода*. 2014. 5 листоп. URL: www.umoloda.kiev.ua/number/2556/158/90286
13. Ковач О. У Німеччині пропонують відповідь на маніпуляції історією та пропаганду Кремля щодо України (світова преса). *Радіо Свобода*. 2017. 18 травня. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/28495847.html>
14. Медяний В. Європейська преса : в Україні пишеться новий розділ історії Європи. *Deutsche Welle*. 2014. 22 лют. URL: <http://dw.com/p/1BDqR>
15. Міжнародний імідж України : міфи і реалії (аналітична доповідь УЦЕПД). *Національна безпека і оборона*. 2000. № 3. С. 2–16.
16. «Молоде радіо» та німецьке RadiJoJo презентували спільну радіопрограму. *Веб-сайт «Молоде радіо»*. 2007. 21 січ. URL: www.molode.com.ua/?q=node/20
17. НТКУ підписала договір про співробітництво з компанією Mitteldeutscher Rundfunk. *Офіційний вебсайт Державного комітету телебачення і радіомовлення України*. 2010. 26 жовт. URL: www.comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=78177
18. Опанасенко О.І. Діяльність Німецько-Українського та Україно-Німецького Форумів як складова культурного співробітництва Україна – Німеччина. *Гілея*. 2008. Вип. 15. С. 68–76.
19. Орехова О.Е. Печатные СМИ Германии в условиях социально расколотого общества. Москва : МГИМО-Университет, 2008. 158 с.
20. Перша академія української преси у Києві. *Deutschland*. 2000. № 4. С. 35.
21. Перший Національний підписав договір про співробітництво з компанією «MITTELDEUTSCHER RUNDFUNK». *Вебсайт Першого національного телеканалу*. 2010. 25 жовт. URL: <http://old.1tv.com.ua/history>
22. Перший національний познайомить з детективами та документальними фільмами німецького каналу MDR. *Телекритика*. 2014. 6 жовт. URL: <http://ua.telekritika.ua/rinok/2014-10-06/98898>
23. Пьорцген Д. Погляд на Україну з Німеччини : стережіться ілюзій щодо Європи. *Європейська правда*. 2015. 15 черв. URL: www.eurointegration.com.ua/articles/2015/06/15/7034812

24. Тейзе Є. Німецький історик : У німецьких підручниках має бути більше інформації про Україну. *Deutsche Welle*. 2015. 10 квіт. URL: <http://dw.com/p/1F65L>

25. Тиждень німецького кіно на Першому. *Вебсайт Першого національного телеканалу*. 2011. 24 берез. URL: <http://1tv.com.ua/news/channel/4299>

26. Тюрменко І.І., Опанасенко О.І. Культурна діяльність німецьких громад в Україні. *Південь України : етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри* : зб. наук. пр. IV Міжнар. наук. конф., 26–27 квіт. 2013 р. Одеса : БМВ, 2013. С. 353–356.

27. Україна епохи Януковича в дзеркалі світової преси (дослідження). *Главком*. 2012. 23 жовтня. URL: <https://glavcom.ua/publications/118990-ukrajina-epohi-janukovicha-v-dzerkali>

28. УТР та Deutsche Welle вироблятимуть спільні теле- та інтернет-проекти. *Телекритика*. 28.10.2014 р. URL: www.ua.telekritika.ua/rinok/99796

29. Штюдемманн Д. Німецько-українські зв'язки: стабільність і нові горизонти. *Україна дипломатична*. 2005. Вип. 5. С. 488–502.

30. Яблоновська Н.В. До проблеми визначення етапів діяльності німецької преси Криму. *Поліграфія і видавнича справа*. 2005. № 42. С. 67–75.

31. Kersting L. Journalistin Sabine Adler erhält Karl-Hermann-Flachpreis 2015. *Karl-Hermann-Flach-Stiftung*. 2015. 21.11. URL: www.karl-hermann-flach-stiftung.org/content/journalistin-sabine-adler-erhalt-karl-hermann-flachpreis-2015

Melnychuk O.V., Markivska L.L., Siruk N.M. GERMAN-UKRAINIAN MASS MEDIA COOPERATION IN 1990S – EARLY XXI CENTURY

The article deals with cooperation of Ukraine and Germany in the sphere of mass media from the 90th of the XX century till the beginning of the XXI century. The aim of the work is investigation of forms and directions of cooperation in this field. The author came to the conclusion that ties between Ukraine and Germany in the field of broadcasting are realized through the exchange of information and archival materials, joint preparation of journalistic reports and specialized TV and radio programs, exchange of experience within of educational and scientific the program framework, cooperation in the field of translation and publication of educational and scientific-practical materials in the mass media sphere and on the history of German-Ukrainian relations, exchange of experience within the framework of mass media exhibitions and festival events, rewarding the correspondents professionalism in the framework of international programs awards and so on. Traditionally such initiatives are supported by Ukrainian and German governmental structures, cultural and civil organizations. We actually see growth of number of common German-Ukrainian media projects during the investigation period. From the beginning of 2000s the cooperation between countries in the TV and radio, press media has increased significantly. The author argues importance of investigation of German experience of mass media interaction with the international community and national image building on the world stage. The results of the research show that the problems for our country in this area are also caused by Russia's hybrid war against Ukraine. Enhancing interaction and cooperation between the media of both countries, their search for new forms and expansion of Ukrainian media presence in Germany is of special importance for our country in terms of confrontation in the hybrid aggression with Russia at the present stage. It has been proved that cooperation between Germany and Ukraine in this area characterized by a number of successful and perspective projects. The author examines the main directions of the German-Ukrainian bilateral cooperation in the field of mass media. Special attention is focused on the importance of improving bilateral relations between Ukrainian and German specialists in the sphere of mass media.

Key words: Germany, Ukraine, media, cooperation, mass media, common projects.